

ACTIEFICHE 9: DO'S & DONUTS VAN DE ECONOMIE!

Actiesuggesties De Donut Economie

Sinds de jaren 50 van de 20ste eeuw zijn we steeds meer gaan geloven dat globale economische welvaart enkel kan gecreëerd worden door een vrije wereldmarkt die concurrentie en permanente groei vooropstelt. Vandaag zien we dat deze benadering extreme ongelijkheid en armoede voedt, en dat ecologische grenzen overschreden worden op een nooit geziene schaal. De Donut Economie biedt wel een duurzaam perspectief dat dus – letterlijk – blijft duren; een veilige en rechtvaardige ruimte voor de mensheid, nu en in de toekomst. Maar, dan moeten wij nu, en met zijn allen aan de bak. Doen jullie mee?

Deze fiche thematiseert het boek 'The Donut Economie' van Kate Raworth (2017), een Engelse econome die werkt voor de Universiteit van Oxford, en voordien voor Oxfam.

De inhoud van deze fiche zal eerder op maat van de bovenbouw zijn. Bekijk zelf of deze acties ook geschikt zijn voor de onderbouw. Sowieso is Actiesuggestie 3 geschikt voor iedereen.

Actiesuggesties De Donut Economie

Bekijk zeker ook het [Doughnut economics action lab](#) (ENG). Je vindt er meer info, actietips, mogelijkheden tot uitwisseling en meer.

1ste suggestie

Bekijk dit filmpje: [De economie van de toekomst](#) Tegenlicht in de klas (ENG/NL ondertit. 2019 – 09:55)

Jullie kunnen er onder meer het volgende mee doen:

- Zet het op Smartschool. Gewoon ter info van jullie project, voor alle geïnteresseerden. Deel het op andere fora.
- Kondig het aan als opstapje of promo voor jullie volgende activiteiten.
- Vraag klastijd binnen de les economie, maatschappijleer, algemene vorming, levensbeschouwing, burgerschap e.d.m. Toon het filmpje, en leg jullie medeleerlingen de vragen uit volgende [lesbrief van Tegenlicht](#) voor.
- Je kan ook de leerkracht Engels vragen om dit filmpje [And now... It's Time for Planetary Economics](#) Doughnut Economics Action Lab (ENG 2019 – 01:40) op te nemen in de les, en een vertaal oefening te doen.

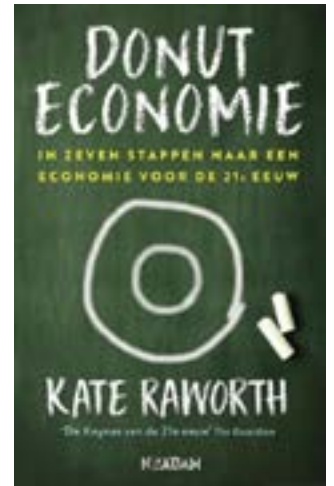
TIP: Misschien kunnen jullie het klas-aan-klas brengen? Gebruik het filmpje om extra leden van een *projectgroep Donut* te werven. Vergeet niet te melden dat iedereen inbreng heeft en de actiesuggesties nog besproken zullen worden.

2de suggestie

- Bekijk deze 7 filmpjes: [De Donuteconomie in 7 stappen](#) Change Inc. (ENG 2018) Overtuig zoveel mogelijk leerkrachten om er een of meerdere lessen aan te besteden. De leden van de *projectgroep Donut* kunnen volgende ideeën in de klassen gaan toelichten. Je kan de klas bijvoorbeeld in 7 groepjes verdelen en elk groepje een filmpje laten bekijken. Je kan ze laten vertalen, samenvatten, creatief laten toelichten, of hen de opdracht geven om de meest prangende vraag voor te leggen aan de klas en een kort debat houden.

TIP: Je kan alle deelnemende groepjes vragen om een tekening/poster te maken van over thema. Verzamel alle themaposters en maak zo een *themagang Verander de doelstelling*, een *themaklas Snap de systemen*, een *themalerarenkamer Vertel een nieuw verhaal*, (...)

3de suggestie

- Organiseer een heuse Donut Bake Off met lokale en faire ingrediënten. Op de Doughnut Economics Action Lab vind je alvast drie erg geapprecieerde [donutrecepten van atelier M](#), twee jonge Gentse cateraars die Kate Raworth op bezoek kregen.
- Schakel eventueel de leerkrachten Engels en/of voedingsleer in. Maak er een wedstrijd van tussen leerkrachten en leerlingen.
- Organiseer een buitenschoolse verkoop. Vergeet de inhoudelijke flyer niet te maken!
- Maak jouw school meteen bekend als een school die verkocht is voor de principes van de Donut Economie. Maak massaal donutselfies en verspreid ze online. [Vind hier food for thought!](#) Ook hier kan je via de leerkrachten Engels inschakelen.

TIP: Als je echt wil scoren organiseer je een verkoop op de lokale markt. Zorg ervoor dat je flyers of posters maakt en verdeelt. Nodig de lokale of regionale pers uit. Poseer voor de fotograaf alsof jullie door een ringetje te halen zijn.

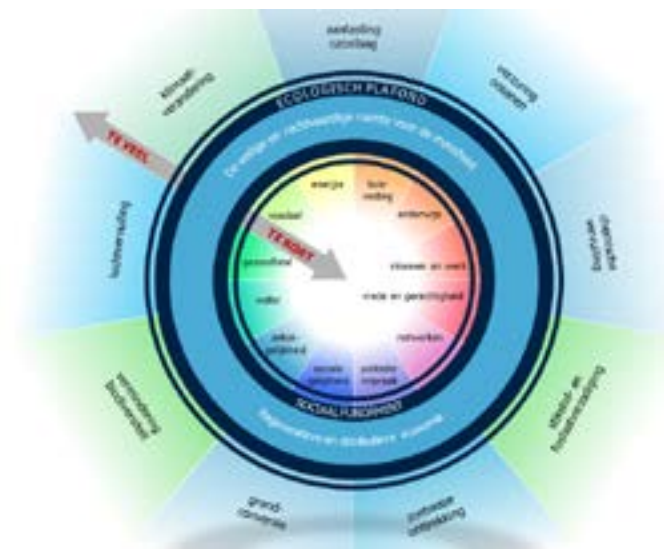

Achtergrondinfo

De Donut Economie

De **Donuteconomie** meet economische welvaart door te kijken naar de beschikbaarheid van voedsel en water, huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs, zonder het overschrijden van **ecologische grenzen** zoals de opwarming van het klimaat, het verlies van biodiversiteit en de verzuring van de oceanen. Simpel gezegd is het doel om de behoeftes van iedereen te realiseren binnen de draagkracht van de aarde. De naam 'donut' is ontleend aan de vorm van het diagram: een cirkel met een gat in het midden. Het gat van het model geeft weer hoeveel mensen geen toegang hebben tot de basisbenodigdheden. De korst geeft weer in hoeverre de ecologische grenzen worden overschreden. Volgens het model is een economie welvarend als alle twaalf elementen van het sociale fundament worden gehaald zonder een ecologisch plafond te overschrijden. Deze situatie wordt in het model beschreven als 'de veilige en rechtvaardige ruimte voor de mensheid'.

Het diagram is ontwikkeld door Oxford-econoom [Kate Raworth](#) in een rapport voor [Oxfam](#) genaamd *A Safe and Just Space for Humanity*. Ze heeft het model verder ontwikkeld in haar boek [Donuteconomie: In zeven stappen naar een economie voor de 21e eeuw](#).

De Donut. Wanneer ecologische plafonds niet worden overschreden (naar buiten toe) en het sociaal fundament wordt bereikt (naar binnen toe) bevindt de economie zich in "de veilige en rechtvaardige sociale ruimte". De huidige mate waarin de planetaire grenzen worden overschreden en het sociaal fundament wordt bereikt is op dit diagram niet zichtbaar.

De zeven stappen waarvan sprake zijn:

1. Verander de doelstelling

Altijd groeien en meer geld verdienen, dat is het motto van een succesvolle en welvarende economie. Als maatstaf gebruiken we daarvoor al meer dan 70 jaar lang het bruto binnenlands product (bbp) of de totale geldwaarde van alle in een land geproduceerde goederen en diensten (gedurende een jaar). De vraag is dan of de groei van het bbp tot in de hemel reikt. Of verwerking, productie en consumptie van grondstoffen oneindig zijn. Uiteraard is dat niet zo. Hoe komt het dan dat we toch blind vasthouden aan *meer en sneller en rijker*? De 21ste eeuw heeft een bredere doelstelling nodig: het voorzien in de mensenrechten van ieder mens, binnen de mogelijkheden van onze levenwekkende planeet.

2. Het grote plaatje

Van mens en milieu in functie van de markt naar de markt in functie van mens en milieu

3. Stimuleer de menselijke natuur

Van consumenten naar sociaal aanpasbare mensen

4. Snap de systemen

Van een mechanisch evenwicht naar dynamische complexiteit

5. Richt je op herverdeling

Van 'groei zal het verdelen' naar eerlijke verdeling

6. Creëer om te regenereren

Van 'groei zal het weer opruimen' naar creatief hergebruiken

7. Wees agnost als het om groei gaat

Van groeiverslaving naar groeiagnosticisme